

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство
анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
Дніпровський державний медичний університет**

**МАТЕРІАЛИ П'ЯТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

20-22 ЖОВТНЯ 2021 року

м. Дніпро, Україна

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СПОНСОР І ПАРТНЕР КОНФЕРЕНЦІЇ:

Офіційний дистриб'ютор Leica Biosystems та Leica Microsystems в Україні

ТОВ «АЛТ Україна ЛТД»
Тел.: +38 044 492 72 70
leica@alt.ua
www.alt.ua

20-22 жовтня 2021 року

Дніпро

ЗМІСТ

О.Л. Аппельханс, О.В. Артьомов, М.В. Литвиненко, С.М. Сивий С.М. МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕНІНГІОМ ОРБИТИ	12
О.Л. Аппельханс, Н.М. Олійник, М.В. Литвиненко, С.О. Ларкіна МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ШКІРІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН ПРИ ВВЕДЕННІ БІОРЕВІТАЛІЗАНТІВ	14
М.С. Беліменко, В.В. Кошарний, Л.В. Абдул-Огли НАСЛІДКИ ГІПОТЕРМІЇ НА МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МІОКАРДА ШЛУНОЧКІВ ТА МІЖШЛУНОЧКОВОЇ ПЕРЕГОРОДКИ СЕРЦЯ	15
Y.O. Bezsmerntnyi, V.I Shevchuk, Y. Jiang, H.V Bezsmerntna, O.Y Bezsmerntnyi IMPACT OF POST-AMPUTATION PAIN SYNDROME ON THE RESULTS OF BONE STUMP FORMATION	17
О.Ю. Вовк, В.Б. Ікрамов, Ю.М. Онашко, Д.О. Гордійчук ВАРІАБЕЛЬНІСТЬ ОТВОРІВ ЛИЦЕВОГО ВІДДІЛУ ЧЕРЕПА В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТАТІ ЛЮДИНИ ЗРІЛОГО ВІКУ	18
Т.В. Гарапко, Л.Р. Матешук-Вацеба, А.С. Головацький, М.Ю. Кочмарь СТРУКТУРНА ПЕРЕБУДОВА СЕЛЕЗІНКИ ПРИ ДІЇ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ ТА ЇЇ КОРЕКЦІЇ	19
О.В. Гарвасюк ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ПЛАЦЕНТИ ІЗ ПЕРЕДЧАСНИМ ДОЗРІВАННЯМ ХОРІАЛЬНОГО ДЕРЕВА НА ТЛІ ЗАЛІЗОДЕФІЦИТНОЇ АНЕМІЇ ВАГІТНИХ У ТЕРМІНАХ ГЕСТАЦІЇ 29-32 ТА 33-36 ТИЖНІВ	21
А.І. Городецька ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ УРАЖЕННЯ НИРОК СЕРЕД ПАЦІЄНТІВ З КО- ІНФЕКЦІЄЮ ВІРУС ІМУНОДЕФІЦИТУ ЛЮДИНИ\ВІРУСНИЙ ГЕПАТИТ С ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ МОРФОГЕНЕЗУ ІМУНОКОМПЛЕКСНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	23
О.А. Hryhorieva, P.V. Bohdanov, T.M. Matvieishyna, E.R. Skakovskiy COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF CHANGES IN SUBCHONDRAL BONE OF RATS AFTER ANTENATAL GLUCOCORTICOID ADMINISTRATION AND MODELING OF OSTEOPOROSIS	24
О.А. Hryhorieva, Yu.Yu. Abrosimov, V.V. Chornyi CARBON-CARBON COMPOSITE NAIL FOR INTRAMEDULLARY OSTEOSYNTHESIS IN RATS WITH EXPERIMENTAL OSTEOPOROSIS	25
О.А. Григор'єва, М.С. Щербаков, М.Г. Лебединець, А.О. Світлицький, О.А. Апт ЩОДО НОМЕНКЛАТУРИ ПРОМЕНЕВО-ЗАП'ЯСТКОВОГО СУГЛОБУ З ОГЛЯДОМ НА ПОРІВНЯЛЬНУ АНАТОМІЮ	25
Е.К. Григорян, О.І. Циганко, Я.В. Тритинник, О.В. Данилов ОЦІНКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ У ПІСЛЯСМЕРТНОМУ ПЕРІОДІ	28

Н.А. Гримайло, О.М. Слободян ОСОБЛИВОСТІ МІКРОАНАТОМІЇ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ У ДРУГОМУ ТРИМЕСТРІ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОГО РОЗВИТКУ	28
V.H. Hryn FEATURES OF THE ANATOMICAL STRUCTURE OF THE CECUM AND THE APPENDIX IN A COMPARATIVE ASPECT	30
G.I. Gubina-Vakulyck, S.A. Denysenko, T.V. Gorbach, Ye.M. Zorenko, V.S. Goydina MORPHOFUNCTIONAL STATE OF THE MEDULLA AND THE FASCICULAR ZONE OF THE ADRENAL CORTEX IN MODELING ALZHEIMER'S DISEASE BY EXCESSIVE ADMINISTRATION OF SODIUM NITRITE	31
G.I. Gubina-Vakulik, Y.M. Zorenko THE ROLE OF VASCULAR INJURY WITHIN THE CONDITIONS OF CHOLINE DEFICIENCY IN RATS WITH SCOPOLAMINE-INDUCED ALZHEIMER'S TYPE DEMENTIA	32
Г.В. Довгаль, М.А. Довгаль, О.А. Романенко, М.Ю. Жаріков ЕКСПРЕСІЯ ДЕЯКИХ ІМУНОГІСТОХІМІЧНИХ МАРКЕРІВ В ПЕЧІНЦІ ЩУРІВ ПРОТЯГОМ ПРЕНАТАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В НОРМІ ТА ПІД ВПЛИВОМ АЦЕТАТУ СВИНЦЮ	33
G.V. Dovhal, M.Yu. Zharikov, M.A. Dovhal THE EXPERIENCE OF ORGANIZING THE EDUCATION PROCESS AT THE DEPARTMENT OF HUMAN ANATOMY OF THE DNIEPER STATE MEDICAL UNIVERSITY IN TERMS OF DASTANCE LEARNING	34
С.О. Дубина МІНЛИВІСТЬ ВЗАЄМОВІДНОШЕНЬ ПОВЗДОВЖНИХ ПАРАМЕТРІВ ПАЗУХ СКЛЕПІННЯ ТВЕРДОЇ ОБОЛОНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У ДОРОСЛИХ ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ	34
О.Ф. Дунаєвська, О.С. Ренкеу, Л.П. Горальський, І.М. Сокульський, Н.Л. Колеснік ОСОБЛИВОСТІ ПОСТНАТАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СЕЛЕЗІНКИ	36
В.В. Жеребкін, Д.М. Шиян, І.В. Борзенкова, П.В. Ткаченко ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН СУГЛОБОВИХ ТКАНИН ПРИ СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ НИЖНІХ КІНЦІВОК	37
Л. А. Журавлєва, М. В. Писарцова ЛИМФАНГИОЛЕЙОМИОМАТОЗ ЛЕГКИХ – СЛУЧАЙ ИЗ ПРАКТИКИ	38
O.S. Zabrodska, O.M. Slobodian AGE ASPECTS OF STUDYING THE ANATOMICAL STRUCTURES OF THE UMBILICAL VEIN	40
А.В. Заерко, Е.М. Федина, С.М. Зиматкин, Н.А. Валько ЗАКОНОМЕРНОСТИ И ОСОБЕННОСТИ ПОСТНАТАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ МИТОХОНДРИЙ ГИСТАМИНЕРГИЧЕСКИХ НЕЙРОНОВ МОЗГА	41

Л.Л. Залевський, В.С. Школьніков ВІДМІННОСТІ ФОРМУВАННЯ ШАРІВ МОЗОЧКУ ЛЮДИНИ В ЕМБРІОНАЛЬНИЙ ТА ПЛОДОВИЙ ПЕРІОДИ	43
О.В. Зборовська, Е.В. Мальцев, О.Е. Дорохова, І.С. Горянова ГІСТОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУР ОКА ПРИ НЕІНФЕКЦІЙНОМУ ПЕРЕДНЬОМУ ТА СЕРЕДНЬОМУ УВЕЇТІ В ЕКСПЕРИМЕНТІ НА РАННІХ ТЕРМІНАХ ЗАХВОРЮВАННЯ	45
G.A. Zidrashko, V.M. Evtushenko, E.G. Alieva, M.L. Tavrog, S.S. Popko MORPHOGENESIS OF THE RATS' CEREBRAL CORTEX AFTER THIOTRIAZOLINE INJECTION	46
O.R. Ivantsiv PECULIARITIES OF ONLINE TRAINING IN THE DISCIPLINE OF «CLINICAL ANATOMY AND OPERATIVE SURGERY» FOR THE STUDENTS OF IVANO-FRANKIVSK NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY	47
К.Р. Ivasivka, E.V. Paltov, Z.Z. Masna, I.V. Chelpanova, O.V. Dudok ULTRASTRUCTURAL CHARACTERISTICS OF THE RATS LARYNGEAL MUCOSA AND CARTILAGE ON THE 7 AND 14 DAYS OF THE EXPERIMENTAL OPIOID EFFECT	48
Н.Д. Кабусь, С.О. Олянич ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	49
М.А. Калиниченко ИНДИВИДУАЛЬНАЯ ИЗМЕНЧИВОСТЬ ЛИНЕЙНЫХ РАЗМЕРОВ МОЗЖЕЧКА ЧЕЛОВЕКА	50
Т.О. Квятковська, Я.В. Кирилов, О.О. Полякова, К.Г. Волошина АНТРОПОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПЕРЕДПЛІЧЧЯ І КИСТІ У ВІЦІ 18-24 РОКІВ	53
Т.О. Квятковська, О.О. Полякова, Я.В. Кирилов СТАТЕВИЙ ДИМОРФІЗМ ПОЗДОВЖНИХ ПАРАМЕТРІВ ПЕРЕДПЛІЧЧЯ І КИСТІ У СТУДЕНТІВ	54
Т.В. Князевич-Чорна, Е.О. Кіндратів, О.М. Рудяк, Н.Р. Тарасевич ОСОБЛИВОСТІ ЧИТАННЯ ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	55
P.A. Kobeza THE MORPHOLOGY OF THE ELEMENTS OF THE MYOCARDIAL CONTRACTILE APPARATUS QUESTION AND RESEARCH PROSPECTS	56
S.V. Kozlov, V.D. Mishalov, K.M. Sulojev, Yu.V. Kozlova PATHOMORPHOLOGICAL MARKERS OF BLAST-INDUCED BRAIN INJURY	57
С.В. Козлов, А.В. Кошарний, М.А. Корзаченко АНАЛІЗ ПЕРВИННИХ УШКОДЖЕНЬ ПІСЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ АБДОМІНАЛЬНОЇ БАРОТРАВМИ	58

Ю.В. Козлова ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЩУРІВ У ГОСТРОМУ ПЕРІОДІ ЛЕГКОЇ ВИБУХО-ІНДУКОВАНОЇ НЕЙРОТРАВМИ	59
В.М. Кока, І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко, Г.М. Мустафіна МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ МАЛИХ СЛИННИХ ЗАЛОЗ ЯЗИКА ЗА УМОВ КОМБІНОВАНОГО ВПЛИВУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК В ЕКСПЕРИМЕНТІ ВПРОДОВЖ 4 ТИЖНІВ	60
Л.В. Кольцова, Ю.М. Калашник-Вакуленко, В.С. Шафранецкая КОРРЕЛЯЦІОННІ СВЯЗИ СОСЦЕВИДНОЇ ШИРИНИ С НЕКОТОРИМИ РАЗМЕРАМИ, ІСПОЛЬЗУЕМЫМИ ПРИ УСТАНОВЛЕННІ ПОЛОВОЇ ПРИНАДЛЕЖНОСТІ ЧЕРЕПА	61
Т.У. Комар ANATOMIC VARIABILITY OF THE NERVES OF THE TRICEPS SURAE IN EARLY HUMAN FETUSES	63
В.К. Костюк, О.В. Волощук ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ ПІР'Я ПТАХІВ	64
В.В. Кошарний, О.А. Нефьодова, В.Г. Рутгайзер, Л.В. Абдул – Огли МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ МІОКАРДА ПРИ ДІЇ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ У НОРМІ ТА ПІСЛЯ ТИРЕОІДЕКТОМІЇ	65
В.В. Кульбіцька, З.М. Небесна СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ ГЕМОКАПІЛЯРІВ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ НА 21 ДОБУ ПІСЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТЕРМІЧНОЇ ТРАВМИ	67
К.А. Kushnarova, O.V. Kuznetsova MORPHOLOGICAL FEATURES OF ENDOCRINOCYTE REGENERATION DURING TESTIS TRANSPLANTATION	69
І.Г. Лаб'як, Е.О. Кіндратів, З.Я. Гурик, І.Р. Лаб'як РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЛЕТАЛЬНИХ ВИПАДКІВ COVID-19 ЗА НАЯВНОСТІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	70
М.О. Лещова, М.О. Нікітіна ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗОНИ ПЛЯМКИ ПЕЙЄРА СЛІПОЇ КИШКИ КРОЛІВ	72
І.У. Liskina, L.M. Zagaba PLEURAL PATHOLOGY IN HIV-INFECTED PATIENTS: FEATURES OF MORPHOLOGICAL DIAGNOSTICS	73
Ю.В. Литвак МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ОСТРІВЦЯХ ЛАНГЕРГАНСА ПРИ ТРИВАЛОМУ ВВЕДЕННІ ЩУРАМ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ	74
І.В. Ліскіна, С.Д. Кузовкова, Л.М. Загаба, О.О. Мельник МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ТКАНИННИХ CD4+ ЛІМФОЦИТІВ ПРИ ТУБЕРКУЛЬОЗІ ЛЕГЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ З РІЗНИМ ІМУНІТЕТОМ	76

- В.В. Логвінова, О.О. Шулешко** 78
МОРФОГЕНЕЗ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ТОНКОЇ КИШКИ МУСКУСНИХ КАЧОК
- С.П. Луговський, Т.Ю. Квітницька-Рижова, П.П. Клименко, С.А. Михальський, С.П. Малишева, Г.В. Косякова, О.С. Ткаченко** 80
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ МОЛОДИХ І СТАРИХ ЩУРІВ ПРИ ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ, СПРИЧИНЕНІЙ АЛІМЕНТАРНИМ ОЖИРІННЯМ, ТА ПРИ ЇЇ КОРЕКЦІЇ N-СТЕАРОЇЛЕТАНОЛАМІНОМ
- І.С. Макарчук, О.В. Цигикало** 82
СУЧАСНИЙ СТАН ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ В ОСІБ ІЗ БІКОРТИКАЛЬНОЮ ІМПЛАНТАЦІЄЮ
- L.V. Makuyeva, O.K. Frolov, O.G. Aliyeva, T.S. Gromokovska** 83
MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE SKIN EPITHELIUM OF RATS DURING INFLAMMATORY STAGE OF WOUND HEALING UNDER THE INFLUENCE OF CHRONIC SOCIAL STRESS
- Т.А. Малишева, В.В. Васловіч, О.Ю. Малишева, В.Д. Розуменко** 84
ЗМІНИ БУДОВИ ГЕМАТОЕНЦЕФАЛІЧНОГО БАР'ЄРУ ПРИ ГЛІАЛЬНИХ ПУХЛИНАХ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
- Д.Г. Марченко** 85
АНАЛІЗ ЗМІН В УЛЬТРАСТРУКТУРІ МІОКАРДА ЩУРІВ ПРОТЯГОМ 20-ОЇ ДОБИ ПРЕНАТАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯ ДІЇ АЛКОГОЛЮ
- N.I. Maryenko, O.Yu. Stepanenko** 87
FRACTAL ANALYSIS OF IMAGES IN MEDICINE AND MORPHOLOGY: BASIC PRINCIPLES AND METHODOLOGIES
- А.В. Матвієнко, Н.М. Серединська, К.С. Марченко-Толста** 88
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В МІОКАРДІ ЩУРІВ ЗА КОМБІНОВАНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ЛЕФЛУНОМІДУ З АМЛОДИПІНОМ НА ТЛІ РЕВМАТОЇДНОГО АРТРИТУ, КОМОРБІДНОГО З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ
- І.О. Михайлюк, Л.Я. Шпільчак, О.Ю. Фофанова** 90
СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПОНЕНТІВ ДИФУЗНОЇ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ (ДЕС) ЛЕГЕНЬ ЛЮДИНИ В ЕМБРІОГЕНЕЗІ
- І.М. Михейцева, Н.І. Молчанюк, О.В. Артемов, С.Г. Коломійчук, Т.І. Сіроштаненко, Амаїд Ахмед** 91
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНОГО ТА УЛЬТРАСТРУКТУРНОГО СТАНУ КЛІТИН СІТКІВКИ ЩУРІВ З ДІАБЕТОМ ІІ ТИПУ НА ТЛІ МІОПІІ ВИСОКОГО СТУПЕНЮ
- О.М. Мота, П.Б. Покотило, У.М. Галюк** 93
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЕРИТРОЦИТІВ У ПАЦІЄНТІВ З СЕРЕДНЬОЮ ВАЖКІСТЮ ПЕРЕБІГУ COVID-19

О.А. Murzina, L.V. Makyeyeva, O.M. Raznatovska, O.I. Pototska, N.V. Hvinivetska, M.B. Vovchenko, M.S. Shcherbacov RESEARCH OF PROFESSIONAL VALUE ORIENTATIONS FORMATION OF FUTURE DOCTORS	95
Г.М. Мустафіна, І.І. Старченко, В.М. Кока ОСОБЛИВОСТІ ПАРЕНХІМАТОЗНО-СТРОМАЛЬНИХ ВЗАЄМИН В ПЕЧІНЦІ БІЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ КОМБІНОВАНОГО ВПЛИВУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК В ЕКСПЕРИМЕНТІ	96
L.A. Naleskina, L.M. Kunska, T.V. Zadvornyi, N.Y. Lukianova MORPHOLOGICAL FEATURES OF INVASION OF TUMOR CELLS OF INVASIVE DUCTAL BREAST CANCER	97
Л.А. Налєскіна, Л.М. Кунська, В.Ф. Чехун ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТОНІКИ КОЛАГЕНОВИХ СТРУКТУР У НОВОУТВОРЕННЯХ ХВОРИХ НА ІНВАЗИВНИЙ ПРОТОВОКОВИЙ РАК МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ	99
N.M. Nevmerzhytska THE ROLE OF MESENCHYMAL STEM CELLS (MSC) IN PERIPHERAL NERVE REGENERATION	101
А.Г. Нечепоренко, В.С. Бушман, О.В. Федосєєва ЗМІНИ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СПЕРМАТОГЕННОГО ЕПІТЕЛІУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ	102
В.П. Новак, О.С. Бєвз, А.П. Мельниченко КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИТОЛОГІЯ, ГІСТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ» В РЕЖИМІ ON-LINE	104
Х.В. Орєхова ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В НИРКАХ ЗА ЕКСТРАНОДАЛЬНОЇ ФОРМИ ЛІМФОМИ У КОТІВ	106
Т.В. Орлова ЦЕНТРАЛЬНА АРТЕРІЯ СІТКІВКИ: ЗАКОНОМІРНОСТІ БУДОВИ І ВАРІАНТНА АНАТОМІЯ	108
A.P. Oshurko, I.Yu. Oliinyk, O.V. Tsyhykalo, N.I. Yaremchuk, I.S. Makarchuk MORPHOLOGICAL PECULIARITIES OF BONE TISSUE IN «DISUSE OTROPHY» ON THE EXAMPLE OF A SEGMENT OF THE HUMAN LOWER JAW	110
Y.V. Paltov, Z.Z. Masna, V.B. Fik, I.V. Chelpanova, N.O. Ambarova STATISTICAL CHARACTERISTICS OF THE COMPONENTS OF COAGULATION HEMOSTASIS AND THE DEGREE OF OXYGENATION OF RAT BLOOD IN THE NORMAL AND AT DIFFERENT TIMES OF THE EXPERIMENTAL OPIOID EFFECT	111
M.V. Pankiv, Z.Z. Masna, I.V. Chelpanova, O.V. Dudok, M.Ye. Kovalska DYNAMICS OF PATHOMORPHOLOGICAL CHANGES OF ULTRASTRUCTURAL ORGANIZATION OF INTERVERTEBRAL DISC AT DIFFERENT TERMS OF EXPERIMENTAL OPIOID INFLUENCE AND WITH ITS CANCELLATION	112

В.А. Пастухова, С.В. Зінченко ВПЛИВ ФАКТОРІВ, ЩО ФОРМУЮТЬ ОКЛЮЗІЮ, НА ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ	114
В.А. Пастухова, Г.В. Лук'янцева, С.П. Краснова ОПТИМІЗАЦІЯ ХАРЧОВОГО СТАТУСА ТА ПРОФІЛАКТИКА ОСТЕОПЕНІЧНИХ СТАНІВ ПІДЛІТКІВ	115
В.С. Пикалюк, А.Л. Ющук, Т.Я. Шевчук, А.О. Бояркевич ХАРАКТЕРИСТИКА КЛІНІКО-БІОХІМІЧНОГО ТА МОЛЕКУЛЯРНО-ІМУНОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ХВОРИХ НА COVID-19 ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ ТА СУПУТНОЇ ПАТОЛОГІЇ	116
Р.П. Піскун, Н.М. Гринчак, В.М. Шкарупа, А.А. Лілевська ДО АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ МОРФОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО АТЕРОСКЛЕРОЗУ	120
S.S. Popko, V.M. Yevtushenko MORPHOMETRIC CHARACTERISTIC OF STRUCTURAL ELEMENTS OF GUINEA PIGS' BRONCHI IN DYNAMICS OF EXPERIMENTAL OVALBUMIN-INDUCED ALLERGIC INFLAMMATION	121
Т.М. Попова, Г.І. Губіна-Вакулик МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В СІМ'ЯНИКАХ ЩУРІВ ПРИ МОДЕЛЮВАННІ ДІЇ ЕЛЕКТРОННИХ СИГАРЕТ	122
О.Ю. Потоцкая, Е.Н. Шевченко СОВРЕМЕННЫЙ ВЗГЛЯД НА СТРОЕНИЕ И ФУНКЦИИ СЕЛЕЗЕНКИ ЧЕЛОВЕКА	123
D.V. Proniaev, V.V. Krivetsky, I.I. Krivetskaya, O.P. Kuchuk, S.I. Ryabiy, V.L. Voloshin, N.R. Yemelianenko CURRENT LITERARY INFORMATION CONCERNING THE PROPERTIES OF STEM CELLS	124
Д.В. Проняєв, В.В. Кривецький, Н.Р. Ємельяненко ТОПОГРАФОАТОМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МАТКИ ПЛОДІВ	125
Д.В. Проняєв ГІСТОАРХІТЕКТОНІКА СТІНКИ ШИЙКИ МАТКИ ПЛОДІВ	126
Д.В. Проняєв ТОПОГРАФОАТОМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІХВИ ПЛОДІВ 5 МІСЯЦЯ РОЗВИТКУ	126
T.V. Protsak, M.G. Turkevych DEVELOPMENT OF MAXILLARY SINUSES FOR 3-4 MONTHS OF THE FETAL PERIOD OF HUMAN ONTOGENESIS	127
О.С. Проценко, В.І. Падалко, Н.О. Ремньова ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН У ПЕЧІНЦІ ЩУРІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ФІБРОЗІ	128
В.Г. Рутгайзер, В.В. Кошарний, О.А. Нефьодова, Л.В. Абдул – Огли МІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ МІОКАРДА ПРИ ДІЇ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ У НОРМІ ТА ПІСЛЯ ТИРЕОІДЕКТОМІЇ	130
I.I. Savka, M.N. Tsyтовskyi, G.M. Dmytriv MECHANISMS OF MACRO-, MICRO-, AND ULTRAMICROSCOPIC TRANSFORMATION OF BODIES IN DIABETES	133

G.O. Sakal, I.V. Borzenkova ANALYSIS OF LETHAL CASES OF PNEUMONIA CAUSED BY SARS-COV-2 VIRUS ACCORDING TO THE DATA OF PATHOLOGY DEPARTMENT OF KHARKIV REGIONAL CLINICAL HOSPITAL FOR THE FIRST HALF OF 2021	134
A.O. Svitlytskyi, A.V. Cherniavskiy, Yu.Yu. Abrosimov EPONYMS IN THE HUMAN HEART ANATOMY	135
Я.Я. Сікорин, З.Я. Гурик, О.М. Рудяк, В.М. Костюк ЯКІСНА ЕКСПРЕСІЯ ІМУНОКОМПЕТЕНТНИХ КЛІТИН ГОЛОВНОГО МОЗКУ У НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ З АСОЦІЙОВАНОЮ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ	136
V.R. Skoryk, V.R. Haisanovska, H.S. Babii THE PECULIARITIES OF PRACTICAL CLASSES STRUCTURE DURING THE DISTANCE LEARNING ON MORPHOLOGY ORIENTATED DEPARTMENTS	138
Л.М. Сокурєнко, Л.М. Яременко, Р.Ф. Камінський, Т.С. Мервінський ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ АНАТОМІЇ, ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІВ	138
О.Ю. Степаненко, Н.І. Мар'єнко ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ У ВИКЛАДАННІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ: ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ АВТОРСЬКИХ ІЛЮСТРАЦІЙ	139
А.С. Ткаченко, А.І. Оніщенко КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ТОКСИЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК: ІМУНОГІСТОХІМІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	141
С.В. Топчій ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРАХ МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	143
Н.С. Трясак, О.Є. Худяков ХАРАКТЕРИСТИКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН СТІНКИ ВІНЦЕВИХ СУДИН ДРІБНОГО КАЛІБРУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ	144
O.V. Fedosieieva, V.S. Bushman, A.G. Necheporenko MORPHOFUNCTIONAL TRANSFORMATIONS DURING THE MORPHOGENESIS OF THE THYROID GLAND OF THE OFFSPRING OF WISTAR RATS AFTER INTRAUTERINE EXPOSURE TO DEXAMETHASONE	146
Ye.V. Frolikova THE INFLUENCE OF DIABETES ON THE MYOCARDIUM AT THE STAGES OF PRENATAL CARDIOGENESIS (REVIEW)	147
I.K. Хархаліс, О.В. Пославська ОСОБЛИВОСТІ ІМУНОГІСТОХІМІЧНОЇ ЕКСПРЕСІЇ МАРКЕРІВ β -КАТЕНІН ТА ЦИКЛІН D1 В КОЛОРЕКТАЛЬНИХ КАРЦИНОМАХ	148
О.В. Цигикало, Л.А. Андрущак ОСОБЛИВОСТІ ДЖЕРЕЛ ЗАКЛАДКИ ТА МОРФОГЕНЕЗУ ЧАШЕЧКО-МИСКОВОЇ СИСТЕМИ НИРКИ У РАННЬОМУ ПЕРІОДІ ПРЕНАТАЛЬНОГО ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ	149
O.V. Tsyhykalo, I.S. Popova, A.A. Khodorovska, G.M. Chernikova TOPOGRAPHIC AND ANATOMICAL FEATURES OF MUSCULAR AND VASCULAR STRUCTURES IN LATERAL CERVICAL REGION DURING PRENATAL PERIOD OF	151

HUMAN ONTOGENESIS

- M.N. Tsytoivskyi, M.V. Logash, I.I. Savka, G.M. Dmytriv** 152
FEATURES OF ANGIOARCHITECTONICS AND STRUCTURE OF THE AORTIC WALL OF WHITE RATS IN THE EARLY STAGES OF EXPERIMENTAL DIABETES MELLITUS
- I.V. Chelpanova, O.Z. Masna-Chala, A.M. Yashchenko, Z.Z. Masna, Kh.I. Rudnytska** 153
DYNAMICS OF THE MANDIBLE BONE TISSUE CONDITION AFTER THE DENTAL IMPLANTATION AND SHOCKWAVE THERAPY
- O.A. Cherkas** 154
TERATOGENIC EFFECT OF ALCOHOL ON THE MYOCARDIUM OF LABORATORY ANIMALS AT THE STAGES OF PRENATAL ONTOGENESIS (REVIEW)
- О.М. Шарапова** 155
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ НОВИХ ОРГАНОЗБЕРІГАЮЧИХ ОПЕРАЦІЙ НА ЯЄЧКУ
- I.V. Шевченко, Ю.В. Демиденко** 156
ПОРУШЕННЯ МОРФОГЕНЕЗУ СЕРЦЯ ЩУРІВ В РАНЬОМУ ПОСТНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ПІД ВПЛИВОМ АЦЕТАТУ СВИНЦЮ ТА ЗА УМОВ КОРЕКЦІЇ
- K.M. Shevchenko** 157
NEURAL CREST CELLS AND THEIR POTENTIAL THERAPEUTIC APPLICATIONS
- S.O. Sherstiuk, O.S. Zats, O.V. Naumova, L.L. Sherstiuk, S.I. Panov** 158
AN ANALYSIS OF THE PATHOLOGICAL STATES OF PREGNANT WOMEN IN ANTE-INTRANATAL FETAL DEATH IN KHARKOV DURING 2016-2019
- I.C. Шпонька, О.О. Бондаренко, О.М. Усова** 159
ОБТЯЖЛИВІ ЧИННИКИ У ВИНИКНЕННІ ОЛЬФАКТОРНИХ ПОРУШЕНЬ У ХВОРИХ НА КОРОНАВІРУСНУ ХВОРОБУ
- I.C. Шпонька, О.О. Бондаренко, Т.В. Шинкаренко** 162
ВИКОРИСТАННЯ IN-SITU ГИБРИДИЗАЦІЇ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ HER2-СТАТУСУ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ: МИНУЛЕ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ
- T.V. Shulyatnikova, V.O. Tumanskiy** 163
REGIONAL HETEROGENEITY OF GFAP EXPRESSION IN THE CONDITIONS OF SEPSIS-ASSOCIATED ENCEPHALOPATHY
- T.O. Юрчук, Г.О. Гапон, В.І. Піняєв, О.В. Павлович, М.П. Петрушко** 164
ОЦІНКА МОРФОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК СПЕРМАТОЗОЇДІВ МЕТОДАМИ СВІТЛОВОЇ ТА ЕЛЕКТРОННОЇ МІКРОСКОПІЇ
- Л.М. Яременко, О.М. Грабовий, Л.М. Сокурєнко, С.Є. Шепелєв** 165
ВПЛИВ ГІПОПЕРФУЗІЇ НА МОДУЛЯЦІЮ СИНАПТИЧНОЇ ПЕРЕДАЧІ В СЕНСОМОТОРНІЙ КОРІ ВЕЛИКИХ ПІВКУЛЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У ЩУРІВ

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕНІНГІОМ ОРБИТИ

О.Л. Аппельханс, О.В. Артёмов, М.В. Литвиненко, С.М. Сивий С.М.
ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМНУ»
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна

Актуальність. У клінічній патології менінгіома більше відома як внутрішньочерепна пухлина, пов'язана з оболонками головного мозку. Однак, в офтальмоонкологічній практиці в даний час домінують первинні менінгіоми, в разі поширення менінгіоми з порожнини черепа в орбіту, хворі, як правило, стають пацієнтами нейрохірургічних клінік.

Серед первинних менінгіом орбіти розрізняють менінгіоми, пов'язані з оболонками зорового нерва, а також менінгіоми які виникають в ретробульбарній частині орбіти, поза зв'язком із зоровим нервом. Відповідно до цього, в якості гістогенетичного джерела прийнято виділяти пухлини з клітин арахноїдальної та твердої мозкової оболонки зорового нерва, а також гістогенетично близькі до них клітини, що закладені в периорбіті навколо зорового нерва.

За даними авторів, в спостереженні яких налічується кілька десятків менінгіом орбіти, дані новоутворення складали від 5 до 10% від усіх орбітальних пухлин. З урахуванням пухлин нейрофіброматозного і гліального характеру частота сягала 20%. Пухлина виявляється, як правило, у віці від 30 до 60 років. Також немає чіткої картини з приводу переважання того чи іншого гістоморфологічного варіанту, тим більше, що приблизно кожні 10 років відбувається перегляд та уточнення класифікацій, що видаються під егідою ВООЗ. Все це вказує на те, що гістоморфологічна діагностика орбітальних менінгіом залишається проблемою і до теперішнього часу та вимагає коректування з урахуванням нових класифікаційних критеріїв.

Мета. В даному дослідженні проведено аналіз первинних менінгіом орбіти з метою виявлення гістологічних особливостей даних пухлин на основі сучасних класифікаційних критеріїв, що важливо враховувати в офтальмоонкологічній практиці.

Матеріали та методи. Для дослідження були відібрані орбітальні пухлини, в морфологічній картині яких присутні елементи диференціювання, характерні для менінгіом. Відбір пухлин здійснювався при гістоморфологічному дослідженні операційного матеріалу. Матеріал оброблявся за стандартною гістологічною методикою. Зрізи готувалися з парафінових блоків і забарвлювалися гематоксилін-еозином. У деяких випадках, при виявленні нетипової гістологічної картини, парафінові блоки були спрямовані для імуногістохімічного (ІГХ) дослідження.

20-22 жовтня 2021 року

Дніпро

Всього гістоморфологічно досліджено 12 внутрішньоочних менінгіом орбіти від хворих, яким проводилось хірургічне лікування в період з 2018 по 2021 роки.

Результати. Згідно 4-го видання гістологічної класифікації пухлин ВООЗ 2007 року, серед доброякісних варіантів менінгіом (G1) розрізняють наступні типи: менінготеліоматозна, фіброзна, перехідна, псамозна, ангіоматозна, мікрокістозна, секреторна, з великою кількістю лімфоцитів, метапластична. Крім того, дана класифікація виділяє також проміжний - атипічний (G2) і злоякісний - анапластичний (G3) варіанти менінгіом, хоча в офтальмопатоморфологічній практиці вони рідко фігурують. Клініко-морфологічний аналіз показав, що в офтальмоонкологічній практиці в даний час домінують первинні менінгіоми, які виникають в ретробульбарній частині орбіти поза зв'язком із зоровим нервом. Менінгіоми, тісний зв'язок яких з оболонками зорового нерва, що чітко простежувався під час хірургічного втручання, був виявлений в 4-х випадках. Причому тільки в одній з них був очевидний зв'язок з м'якою оболонкою. Будучи відмежованим твердою мозковою оболонкою, пухлинний вузол муфтоподібно здавлював зоровий нерв на протяжності близько 1,5 см, що проявилось втратою зору і картиною застійного диска зорового нерва при офтальмоскопії. При гістологічному дослідженні переважали менінготеліоматозні патерни при одиничних псамозних тільцях. Менінготеліоматозні патерни також переважали ще в 5 менінгіомах з наявністю ангіоматозних і псамозних патернів. Особливий інтерес представляли дві менінгіоми. У них серед пухлинних комплексів, які зберігали диференціювання характерне для менінготеліоматозних варіантів, зустрічалися фібробластні елементи з вираженою тенденцією до склерозу-гіалінозу, і накопиченням аморфної еозинофільної маси за типом оссеомукоїда, місцями з формуванням зрілих кісткових балок, що можна розцінювати як прояв остеобластичної метаплазії. Так, на прикладі рідкісних первинних менінгіом орбіти трапляється нагода побачити метапластичний остеогенез. Гістологічні особливості цих пухлин важливо враховувати в патоморфологічній діагностики.

Висновки. Клініко-морфологічний аналіз показав переважання первинних менінгіом, що виникають в ретробульбарній частині орбіти, поза зв'язком із зоровим нервом. Менінгіоми, що мали тісний зв'язок з оболонками зорового нерва, що чітко проявлялось під час хірургічного лікування, становлять менше половини всіх первинних орбітальних менінгіом. Причому пухлини, гістогенетично пов'язані з арахноїдальною або твердою мозковою оболонками, останнім часом стали рідкістю. У гістоморфологічному плані ексквізитною залишається менінготеліоматозна менінгіома, яка часто поєднується з ангіоматозним і псаммозним типами. В якості особливого варіанту орбітальних менінгіом треба також відзначити остеопластичні менінгіоми, які не виділені в останніх класифікаціях.